

KOMMUNALØKONOMISK SVERMANALYSE · REVIDERTE 2025-TALL · 16.06.2026

Holmestrand kommune

Soliditet i tall, «krisetid» i ord

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en raskt voksende, nylig tresammenslått Vestfold-kommune som — uten finansformue å lene seg på — har bygd soliditeten på egne driftsoverskudd og en selvpålagt fondsregel. Kommunen effektiviserer disiplinert og politisk vedtatt de store tjenestene nedover i innsatstrappen («Helhetlig innsats»): pleie og omsorg, grunnskole, sosial og barnevern ligger alle under behovsnivå, mens kommunehelse stiger som speilbilde. Den egentlige risikoen ligger i stigende gjeld, høyt sykefravær og en så slank administrasjon at den overordnede internkontrollen blir skadelidende.

17,5 %

disposisjonsfond — solid, men DRIFTS-/bufferbåret: ingen energifond, bygd på egne overskudd + selvpålagt 5 %-handlingsregel (kap. 4)

+3,5 %

netto driftsresultat 2025 (96,9 mill kr) — sterkt, godt over TBU-anbefalingen; kontrast til «krisetid»-retorikken i budsjettforslaget

–53,2 mill

pleie og omsorg under behovsnivå (2025) — kommunens dypeste avvik, og dypere enn 2024; villet effektivisering (kap. 2)

100,7 %

netto lånegjeld — den reelle bekymringen; stigende, men håndterbar gjeld er driveren bak den stramme driften (kap. 4)

Hovedår 2025 (reviderte KOSTRA-tall); 2024 som sammenligning. Kommunenr 3903 (Vestfold), ~27 000 innbyggere (folketall-nevner 2025 = 27 086). SSB revidert 16.06.2026. Alle markeringer: **VISER** = tall med kilde · **TOLKNING** = vurdering. Språkregel: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Sammendrag for kommunestyret: disiplinert under behov, solid i bunn

VISER Holmestrand driver i 2025 **de fleste store tjenester under behovsnivå**: pleie og omsorg –53,2 mill, sosial –46,9 mill, administrasjon –31,2 mill, barnevern –18,4 mill, og grunnskole nær balanse (–0,4). To sektorer ligger over behov: kommunehelse +17,8 mill og barnehage +7,4 mill. Samtidig er økonomien sterk: netto driftsresultat +3,5 % (96,9 mill kr), disposisjonsfond 17,5 % (~484 mill kr). Det skarpeste bildet er **speilbildet** mellom pleie og omsorg (som faller dypere under behov) og kommunehelse (som stiger over).

TOLKNING Holmestrand er en raskt voksende, nylig tresammenslått Vestfold-kommune (Hof + Holmestrand 2018, Sande 2020) som **uten finansformue å lene seg på** har bygd soliditeten på egne driftsoverskudd og en selvpålagt 5 %-handlingsregel. Kommunedirektør Tveit beskrev økonomien som «krisetid» i budsjettforslaget 2025–28 (foreslo eiendomsskatt 3→4 promille, ROBEK-advarsel), men 2025-resultatet ble sterkt. Under-behov-driften er ikke ustyrt underdekning, men en **villet, politisk forankret effektivisering** nedover i innsatstrappen («Helhetlig innsats», BEON-prinsippet) — forvaltningsrevisjonen fant statistiske holdepunkter for lavere tjenestenivå «på en forsvarlig måte». Den egentlige risikoen ligger i stigende gjeld (netto lånegjeld 100,7 %), høyt sykefravær (8,2 %) og en så slank administrasjon at den overordnede internkontrollen blir skadelidende.

2024 → 2025-utviklingen. Med reviderte 2025-tall er behovsbildet blitt *skarpere*: pleie og omsorg gikk fra –34,3 til –53,2 mill under behov, administrasjon fra –18,2 til –31,2, mens barnevern krymper (–24,6 → –18,4) og grunnskole nesten normaliseres (–5,1 → –0,4). Kommunehelse steg kraftig fra +3,5 til +17,8 mill over behov, og barnehage snudde fra under (–1,9) til over (+7,4). Pleie og omsorg ned og kommunehelse opp er **speilbilder** — konsistent med en villet vridning nedover i innsatstrappen. 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	–34,3	–5,1	–1,9	+3,5	–41,1	–24,6	–18,2
2025 (revidert)	–53,2	–0,4	+7,4	+17,8	–46,9	–18,4	–31,2

Hovedbildet i fem punkter

- Disiplinert lavkostdrift** på de store tjenestene — pleie og omsorg, sosial, administrasjon og barnevern under behov; pleie og omsorg og administrasjon dypere enn i 2024.
- Speilbildet PLO ↔ kommunehelse** — pleie og omsorg faller (–53,2), kommunehelse stiger (+17,8): plausibel villet vridning ned i innsatstrappen (kap. 2–3).
- Solid, men DRIFTS-/bufferbåret** — disposisjonsfond 17,5 % (~484 mill), NDR +3,5 % (96,9 mill); ingen energifond, bygd på egne overskudd + selvpålagt 5 %-regel (kap. 4).
- Gjeld er den reelle bekymringen** — netto lånegjeld 100,7 %, og frie inntekter per innbygger under snitt; det driver den stramme driften (kap. 4).
- Slank administrasjon har bakside** — internkontroll på overordnet nivå svekkes; sykefravær 8,2 % over landssnitt (7,7 %), tverrgående bekymring (kap. 5).

Det viktigste skillet i rapporten. Holmestrand har ikke primært et utgiftsproblem på velferdstjenestene — der drives nesten alt under eller nær behov, og innstrammingen er villet. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvor langt** kan effektiviseringen nedover i innsatstrappen drives før forsvarlighetsgulvet og kvalitetsrangeringen (grunnskole/PLO svakest på Kommunebarometeret) gir kvalitetssvikt — og **hvor robust** er en soliditet som ikke har en finansformue i ryggen, men hviler på fortsatt sterke driftsoverskudd, i en kommune med stigende gjeld.

Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder de ærlige HULLene (sosial- og barnehage-avviket mangler Holmestrand-spesifikk kilde).

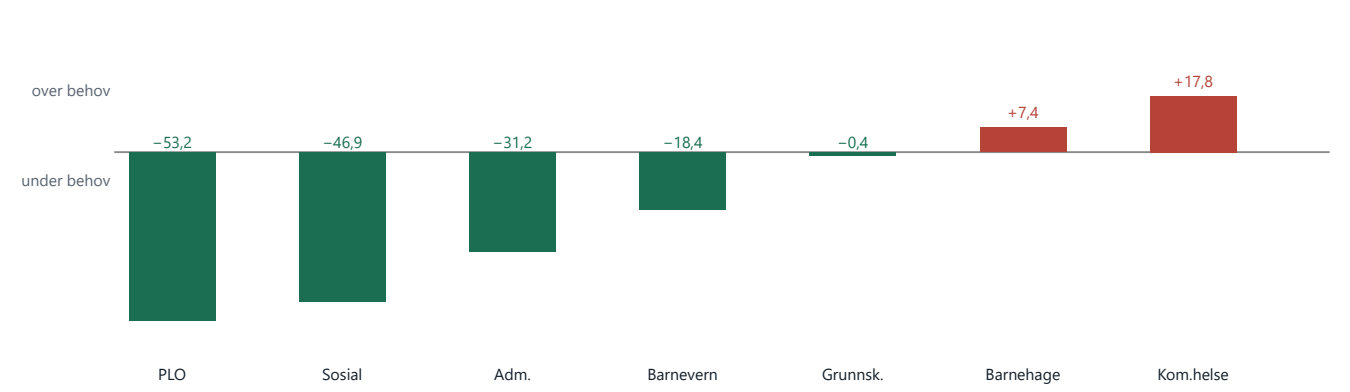
1 · Det behovskorrigerte bildet: de fleste under behov, kommunehelse som speilbilde

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Holmestrand i 2025 fem av sju sektorer under behovsnivå. To ligger over: kommunehelse (kraftig opp) og barnehage (snudd fra under):

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	KR/INNB 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	-53,2	-1 964	-34,3	under behov, dypere
Sosial	-46,9	-1 732	-41,1	langt under, dypere
Administrasjon	-31,2	-1 152	-18,2	under behov, dypere
Barnevern	-18,4	-678	-24,6	under, men krymper
Grunnskole	-0,4	-14	-5,1	nær balanse, normaliseres
Barnehage	+7,4	+274	-1,9	var under, nå over
Kommunehelse	+17,8	+659	+3,5	over behov, kraftig opp

2025 hovedår (reviderte tall); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; negativt avvik = under behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 27 086.

Behovskorrigert avvik 2025, mill kr/år (skalert til kommunens faktiske avvik)

TOLKNING Mønsteret er ikke bredt overforbruk: fem av sju sektorer drives under behov, og de to tyngste under-behov-sektorene (pleie og omsorg, administrasjon) ligger *dypere* enn i 2024. De to bevegelesene som peker seg ut — pleie og omsorg dypere ned (-34 → -53) og kommunehelse kraftig opp (+4 → +18) — er **speilbilder**, konsistent med en villet vridning nedover i innsatstrappen («Helhetlig innsats»). «Ostehøvel» er derfor feil verktøy: ytterligere kutt i sektorer som alt ligger under behov er kapasitetsrisiko, ikke en indikasjon på effektiviseringspotensial. Det reelle analyse-spørsmålet er konsentrert til vridningen (kap. 2–3) og til finanssiden (kap. 4).

To kvalitative forbehold til behovsbildet. Drift dypt under behov kan være villet effektivitet *eller* underdekning. For Holmestrand trekker forvaltningsrevisjonen av Tjenestekontoret (VTR 2023) klart mot det *villedede*: «statistiske holdepunkter for at kommunen gir tjenester på et lavere nivå nå enn før» — «på en forsvarlig måte». Men baksiden er at grunnskole, pleie og omsorg og kultur er kommunens

svakest rangerte sektorer på Kommunebarometeret 2023 (48. plass av 356 totalt, nest dårligst i Vestfold): stram drift gir lav kostnad, men også svakere kvalitetsrangering.

2 · Pleie og omsorg: dypest under behov — villet effektivisering, ikke svikt

VISER Pleie og omsorg er Holmestrandts **dypeste avvik**: –53,2 mill (–1 964 kr/innb) under behov i 2025, opp fra –34,3 mill i 2024. PLO-brutto er **31 636 kr/innb**. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	31 636	Lønn, kr/innb	26 802
— Institusjon (253+261)	10 568	Kjøp fra private, kr/innb	2 055
— Hjemmebaserte (254+257+258)	19 005	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	3 449
herav bofellesskap (257)	10 115	Brutto per institusjonsplass, kr	2 275 996
		Andel 80+ langtidsopphold	4,1 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 27 086.

TOLKNING Strukturen er tydelig vridd mot **hjemmebaserte tjenester** (19 005 kr/innb, herav bofellesskap funksjon 257 alene 10 115) framfor institusjon (10 568), med lav andel langtidsplasser for de eldste (4,1 % for 80+). Driften er lønnstung (26 802 kr/innb) og kjøper lite fra private (2 055). Den høye bruttokostnaden per institusjonsplass (~2,28 mill) ved lav langtidsandel er forenlig med tunge brukere; refusjonen for ressurskrevende (3 449 kr/innb) demper netto. En eventuell indikasjon på effektiviseringspotensial ligger i miks og enhetskostnad, men gulvet er forsvarlighetskravet — og det dype under-behov-avviket er allerede tatt ut.

Forvaltningsrevisjon av Tjenestekontoret (VTR 2023) — den kvalitative forklaringen. Etter to sammenslåinger gjorde Holmestrand store omstruktureringer av Helse og omsorg gjennom prosjektet «Helhetlig innsats», med ett felles tildelingskontor. Kommunestyret vedtok eksplisitte styringssignaler om «å arbeide for at tjenester gis på et lavere nivå» (BEON/innsatstrapp). Revisjonen fant **«statistiske holdepunkter for at kommunen gir tjenester på et lavere nivå nå enn før»** — og at kontoret fulgte opp vedtaket **«på en forsvarlig måte»**. PLO-avviket (–34,3 → –53,2 mill) er dermed en indikasjon på et *bevisst, politisk forankret effektiviseringspotensial som tas ut*, ikke ustyrt underdekning. Men kvalitetsrangeringen (PLO blant kommunens svakeste på Kommunebarometeret) og sykefraværet (8,2 %, kap. 5) markerer hvor grensen mot forsvarlighetsgulvet går.

3 · Speilbildet: kommunehelse over behov mens PLO faller — og sosial-anomalien

VISER Mens pleie og omsorg faller dypere under behov, stiger **kommunehelse kraftig over**: fra +3,5 mill (2024) til **+17,8 mill (2025)**, +659 kr/innb. Barnehage snudde fra under (–1,9) til over (+7,4). Sosial ligger samtidig tungt under behov: **–46,9 mill** (–1 732 kr/innb), opp fra –41,1 i 2024.

TOLKNING De to store bevegelsene er **speilbilder**. Når kommunen bevisst skyver tjenester *nedover* i innsatstrappen — bort fra dyre institusjons-/PLO-tjenester mot kommunehelse, forebygging, helsestasjon og rus/psykisk helse — øker utgiftene mekanisk på kommunehelse-funksjonene samtidig som PLO-avviket under behov dypner. Risikovurderingen (VTR 2024) bekrefter at rus og psykisk helse er et prioritert/voksende område, løftet av kommunedirektøren selv. Dette er en TOLKNING basert på strukturen, ikke en tallfestet kilde.

Sosial under behov — ærlig HULL. Sosial ligger tungt under behov (–46,9 mill), men **ingen Holmestrand-spesifikk kilde forklarer dette direkte**. Mulig (IKKE dokumentert) tolkning: en NAV-/sosialtjeneste som — i tråd med BEON-linjen ellers — holder utbetalingene stramme, konsistent med relativt høy sysselsetting og moderate levekårsutfordringer. Dette står i kontrast til f.eks. Asker, der sosialhjelp lå *over* behov. Bør verifiseres mot årsrapportenes NAV-omtale. Ingen NAV-/sykehjem-/hjemmetjeneste-tilsyn 2023–25 er funnet for Holmestrand (kap. 6).

Barnehage over behov — også HULL. Barnehage snudde til +7,4 mill over behov i 2025. Holmestrand har sterk befolkningsvekst (~17 % på ti år) og økende behov for spesialpedagogisk hjelp (løftet som risiko av både kommunedirektør og tillitsvalgte), noe som *kan* presse barnehagekostnadene opp — men dette er **ikke dokumentert** som driver for nettopp avviket. Grunnskolepoeng er 40,8 og gruppestørrelse (2) 16,3; grunnskolen er nær balansert (–0,4 mill) etter –5,1 i 2024. Bør verifiseres mot årsrapport 2025.

LAG: villet vridning Hovedlesningen er at speilbildet PLO ↔ kommunehelse er konsistent med «Helhetlig innsats»-logikken og dermed en **strukturell, villet vridning** — ikke et tegn på at kommunehelse er ute av kontroll. Den reelle usikkerheten ligger i de to udokumenterte avvikene (sosial, barnehage), som rapporten markerer ærlig som HULL framfor å overtolke.

4 · Finans: solid, men DRIFTS-/bufferbåret — gjeld er den reelle bekymringen

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	3,5	sterkt (96,9 mill kr / 3,45 %); godt over TBU-anbefaling 1,75
Disposisjonsfond	17,5	solid (~484 mill kr); ≈ KOSTRA 17,3 % fri egenkapital (2023)
Netto lånegjeld	100,7	stigende; den reelle bekymringen (se under)
Sykefravær (legemeldt, kommunens ansatte)	8,2 %	over landssnitt 7,7 % — tverrgående bekymring (kap. 5)

Reviderte tall (KOSTRA). NDR 3,5 % = 96,9 mill kr / 3,45 % resultatgrad i 2025-regnskapet.

Soliditeten er DRIFTS-/bufferbåret, ikke finansbåret — det viktigste finansfunnet. I motsetning til f.eks. Asker (eget energifond) har Holmestrand **ingen finansformue** som bærer disposisjonsfondet. Fondet (~484 mill, 17,5 %) er bygd opp av positive driftsresultater og en **lokal handlingsregel (sak 081/18)** om at fondet til enhver tid skal være minst 5 % av brutto driftsinntekter — overoppfylt klart (17,3 % fri egenkapital i KOSTRA 2023 mot 11–13 % i gruppe-/landssnitt). Bufferen er dermed reell og selvtjent, men **sårbar** dersom driftsmarginen svekkes — derav kommunedirektørens ROBEK-advarsel. Bruk 17,5 % som VISER, men les den som en *driftsbåret* buffer uten finansformue i ryggen (TOLKNING).

VISER Kontrasten er slående: kommunedirektør Tveit beskrev økonomien som «**krisetid**» i budsjettforslaget 2025–28 (foreslo eiendomsskatt 3→4 promille, halvert bunnfradrag, næring fra 2026; ROBEK-advarsel), men 2025-resultatet ble sterkt (NDR 96,9 mill / 3,45 %). Det er blitt et politisk stridstema: fire partier (Frp, H, Ap, Sp) satte av 20 mill for «mulig framtidig eiendomsskattereduksjon», mens INP krevde umiddelbart kutt på 20 mill.

TOLKNING Driveren bak den stramme driften er **ikke skattesvikt, men stigende gjeld**: netto lånegjeld 100,7 % (2025), og frie inntekter per innbygger (63 974 kr) lavere enn både gruppe- og landssnitt. Det gir trangere handlingsrom enn folketallet alene tilsier. Risikovurderingens langsiktige gjeld (58,3 %, KOSTRA 2023) og faktaarkets netto lånegjeld (100,7 %, 2025) er ulike mål for ulike år — ikke en motsetning, men begge peker på **stigende, men håndterbar gjeld**. «Krisetid»-retorikken framstår som et forsiktig budsjettpremiss, ikke som en beskrivelse av 2025-resultatet.

Den ærlige lesningen. Holmestrand har en solid balanse (17,5 % fond, +3,5 % NDR), men soliditeten hviler på fortsatt sterke driftsoverskudd — det finnes ingen finansformue å falle tilbake på. «17,5 % fond» og «100,7 % gjeld» bør leses sammen: en selvtjent, men driftsavhengig buffer i en kommune der gjelden stiger. Robustheten er reell, men betinget av at driftsmarginen holdes oppe.

5 · Slank administrasjon: lav kostnad med en bakside

VISER Administrasjon ligger **godt under behov**: –31,2 mill (–1 152 kr/innb) i 2025, fra –18,2 i 2024 — kommunens tredje dypeste avvik, og dypere enn året før. Sykefraværet (legemeldt, kommunens ansatte) er **8,2 %**, over landssnittet på 7,7 %.

TOLKNING En slank administrasjon gir lav kostnad, men har en dokumentert bakside. Kommunalsjef for strategi og virksomhetsstyring meldte til kontrollutvalget at **«knappheten på ressurser fører til at kommunen ikke klarer å avsette nok ressurser til internkontroll på overordnet nivå»**. Internkontroll ble løftet som det området med STØRST behov for forvaltningsrevisjon i perioden 2024–27. Etter to sammenslåinger var rutinearbeidet (kvalitets-/avvikssystemet Compilo, innført 2020) ikke ferdig i 2023. Det dype under-behov-avviket på administrasjon er altså en indikasjon på effektiviseringspotensial som er *tatt ut* — men med en reell risiko for at den overordnede internkontrollen blir skadelidende.

Sykefravær (8,2 % > 7,7 %) — bekreftet tverrgående bekymring. Sykefravær gikk igjen på TVERS av alle innspillsgrupper i risikovurderingen 2024: kontrollutvalget, kommunedirektøren med ledergruppe OG folkevalgte/tillitsvalgte løftet alle sykefravær som risikoområde, sammen med «bemanning helsesektoren» og «vold og trusler». Det knytter fraværet særlig til den **stramt bemannede helse- og omsorgssektoren** (kap. 2) — og markerer at den disiplinerte effektiviseringen har en personalmessig kostnad som kan slå tilbake i form av vikar- og overtidssbruk dersom den drives videre.

Barnevern under behov, men forsvarlig. Barnevernet ligger godt under behov (–24,6 → –18,4 mill — avviket *krymper*). Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gjennomførte i 2022/23 et landsomfattende tilsyn med oppfølging av barn i fosterhjem og fant **INGEN lovbrudd** i Holmestrand, kun forbedringspunkter; meldinger behandles innen frist og kommunen henlegger færre saker enn snitt. Ressurs-/lønnrisiko som rekrutteringsutfordring er erkjent, men tilsynet uten urovekkende funn gjorde at barnevern ikke ble prioritert for ny forvaltningsrevisjon. Under-behov-tallet framstår som stram, men forsvarlig drift.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-sillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerede avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene og sykefraværet er VISER. Forklaringen på speilbildet PLO ↔ kommunehelse, lesningen av soliditeten som driftsbåret, og vurderingen av om lavkostdriften er villet effektivitet eller underdekning er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall (publisert 16.06.2026); behovskorrigerede avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer, sykefravær.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **VTR / Vestfold og Telemark revisjon IKS** — forvaltningsrevisjon av Tjenestekontoret (2023: «statistiske holdepunkter for tjenester på lavere nivå ... på en forsvarlig måte») og risikovurdering 2024 (økonomi, internkontroll, sykefravær, barnevern, Kommunebarometer-rangering).
- **Statsforvalteren i Vestfold og Telemark** — landsomfattende tilsyn med oppfølging av barn i fosterhjem (2022/23): ingen lovbrudd i Holmestrand.
- **Mediekilder (Jarlsbergavis)** — kommunedirektørens «krisetid»-budsjettforslag 2025–28 (eiendomsskatt-økning, ROBEK-advarsel) og 2025-resultatet (NDR 96,9 mill / 3,45 %, disposisjonsfond ~484 mill).

Forbehold og HULL (ærlig om hva som ikke ble funnet)

1. **Årsrapport/-regnskap 2024 og 2025** lot seg IKKE hente direkte (kun 2023 åpent indeksert; 2024/2025 ligger trolig i Framsikt/dokumentportal). 2024-tall er bare delvis dekket via mediekilder og risikovurderingen.
2. **Sosial under behov (–46,9 mill)** har INGEN Holmestrand-spesifikk forklaringskilde. Tolkningen (sysselsetting/BEON-stram NAV) er IKKE dokumentert.
3. **Barnehage over behov (+7,4 mill)** har ingen direkte kilde; mulig kobling til befolkningsvekst/spesialped er tolkning, ikke dokumentert driver.
4. **PLO drill-down-tallene** (institusjonskostnad, ressurskrevende-refusjon, funksjonssplit) er ikke gjenfunnet i kvalitative kilder — de står ukommentert mot VISER (ingen motsigelse, men ingen bekreftelse).
5. **Statlige tilsyn 2023–25 i helse/omsorg:** kun barnevern-tilsynet (2022/23, ingen lovbrudd) er bekreftet. Ingen NAV-/sykehjem-/hjemmetjeneste-tilsyn funnet — bør verifiseres mot Statsforvalteren.
6. **Gjeld:** faktaarkets netto lånegjeld 100,7 % (2025) er et høyere/nyere mål enn risikovurderingens langsiktige gjeld 58,3 % (KOSTRA 2023) — ulike definisjoner og år, begge viser stigende, håndterbar gjeld. Eksakt 2025-gjeldsutvikling står ubekreftet av hentet kvalitativ kilde.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den anbefaler ikke flat ostehøvel i sektorer som alt ligger under behov (kapasitetsrisiko, ikke potensial), den leser ikke 17,5 %-fondet som en finanssikret buffer (det er driftsbåret), og den overtoker ikke de udokumenterte avvikene (sosial, barnehage) — de står som ærlige HULL. Hovedfunnet — villet effektivisering nedover i innsatstrappen med speilbildet PLO ↔ kommunehelse — og hovedforbeholdet — soliditeten er driftsbåret uten finansformue — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · Vestfold og Telemark revisjon IKS (forvaltningsrevisjon Tjenestekontoret 2023; risikovurdering 2024) · Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (fosterhjemstilsyn 2022/23) · Jarlsbergavis (budsjett/regnskap 2025). Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-skillet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».